

Spis treści

Wstęp	7
Rozdział I. Wybory samorządowe	11
ZBIGNIEW BUKOWSKI, SŁAWOMIR KAMOSIŃSKI	
Wybory samorządowe 2014	13
EWA WÓJCICKA Reklamacja na nieprawidłowości w rejestrze wyborców	26
ADAM JAKUSZEWICZ Prawa wyborcze cudzoziemców w wyborach samorządowych w Polsce na tle rozwiązań prawno-międzynarodowych oraz regulacji innych krajów	42
MAGDALENA GURDEK Wybory samorządowe w obliczu niewystarczającej liczby kandydatów do stworzenia warunków konkurencji w ubieganiu się o mandat radnego lub wójta	72
ARTUR K. MODRZEJEWSKI Używanie herbów i nazw miast dla celów komercyjnych	88
JACEK RONOWICZ Wygaśnięcie mandatu radnego jednostki samorządu terytorialnego oraz mandatu organu wykonawczego gminy w świetle przepisów kodeksu wyborczego	97
ZBIGNIEW BUKOWSKI O odpolitycznieniu organizacji wyborów samorządowych – uwagi <i>de lege ferenda</i>	112
ADRIANNA OGOŃSKA, JAKUB KOSIOR Analiza finansowania samorządowych kampanii wyborczych w Polsce	121
ELŻBIETA SZULC-WAŁECKA Partycypacja wyborcza kobiet w wyborach do samorządu terytorialnego w latach 1990–2010	136
NATALIA KOPCZYŃSKA Kobiety w gminnych organach władzy na przykładzie regionu Kujaw i Pomorza w latach 1998–2010	150
RADOSŁAW KRAJEWSKI Wykroczenia wyborcze	164
AGNIESZKA KILIŃSKA-PĘKACZ Odpowiedzialność za korupcję w wyborach do samorządu terytorialnego w świetle art. 250a kodeksu karnego	185
Rozdział II. Partycypacja społeczna w samorządzie terytorialnym	197
PIOTR RĄCZKA Partycypacja mieszkańców w organach jednostek samorządu terytorialnego – uwagi <i>de lege lata</i> i wnioski <i>de lege ferenda</i>	199
BEATA MADEJ Konsultacje społeczne z mieszkańcami gminy, powiatu i województwa	211
MARCIN SEPEŁOWSKI Prezydencki projekt nowelizacji ustawy o referendum lokalnym	226

Rozdział III. Gospodarka lokalna	243
SŁAWOMIR KAMOSIŃSKI Gminy obwarzankowe w Polsce na przykładzie Kujaw i Pomorza	245
JUSTYNA CIECHANOWSKA, KATARZYNA SZWED Wpływ Unii Europejskiej na samorząd terytorialny Estonii	271
ŻAKLINA SKRENTY Zaspokajanie potrzeb wspólnot lokalnych w obszarach ochrony zdrowia, pomocy społecznej i ochrony rodziny	283
SABINA SANETRA-PÓLGRABI Rola samorządu terytorialnego w zakresie rozwoju innowacyjności	307
KATARZYNA BISKUP, MIŁOSZ CHRUŚCIEL Lotnisko jako element realizacji polityki kształtowania rozwoju regionu przez władze samorządowe ..	318
Rozdział IV. Wybrane zagadnienia prawne związane z organizacją i funkcjonowaniem samorządu terytorialnego	329
MAŁGORZA SZALEWSKA Komisja rewizyjna w strukturze organów jednostek samorządu terytorialnego	331
MARTA BALCEREK-KOSIARZ Samorząd jako zdecentralizowana forma administracji publicznej w Polsce i w RFN	346
KAMIL BURSKI Podstawy prawne funkcjonowania klubów radnych w ramach organów stanowiących jednostki samorządu terytorialnego	360
BARTŁOMIEJ CHLUDZIŃSKI Administrator bezpieczeństwa informacji w jednostkach samorządu terytorialnego – zagadnienia wybrane	375
Bibliografia	385
Noty o autorach	409

Wstęp

Oddajemy do Państwa rąk trzeci tom studiów z badań nad samorządem terytorialnym prowadzonych w Instytucie Prawa, Administracji i Zarządzania Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Pierwszy z nich dotyczył samorządu terytorialnego w Europie Środkowej¹, drugi związany był z 15-leciem drugiej reformy samorządowej w Polsce². W roku 2014 miały miejsce niezmiernie istotne z punktu widzenia praktycznego funkcjonowania samorządu terytorialnego wybory do organów samorządu terytorialnego. Stąd podstawowym zagadnieniem poruszonym w trzecim tomie są wybory samorządowe. Poddaliśmy ocenie zarówno regulacje prawne dotyczące tych wyborów, jak i rozmaite aspekty faktyczne z nimi związane. Zdecydowaliśmy jednak nie ograniczać się wyłącznie do wyborów, ale podjąć też inne zagadnienia – ważne z punktu widzenia bieżącego funkcjonowania samorządów – kwestie m.in. partycypacji społecznej w samorządzie terytorialnym i szeroko rozumianej gospodarki lokalnej.

Wskazane zagadnienia stały się przedmiotem III Ogólnopolskiej Interdyscyplinarnej Konferencji Naukowej „Wybory samorządowe”, która odbyła się w Bydgoszczy 20 listopada 2014 roku. Uczestniczyli w niej przedstawiciele nauk społecznych i ekonomicznych oraz humanistycznych: prawa, nauki o administracji, zarządzania, historii i politologii. Oddawana do rąk Czytelnika monografia nie jest prostym odzwierciedleniem materiałów konferencyjnych. Obok części referatów przedstawionych podczas obrad konferencyjnych, znalazły się w niej specjalnie przygotowane artykuły mieszczące się w tematycznych ramach publikacji.

Autorami artykułów są pracownicy, doktoranci i studenci kilkunastu ośrodków naukowych w Polsce: Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Uniwersytetu w Białymstoku, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Szczecińskiego, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Rzeszowskiego, Uniwersytetu Jagiellońskiego, Akademii im. Jana

¹ *Przeszłość i teraźniejszość samorządu terytorialnego w Europie Środkowej*, red. Z. Bukowski, S. Kamosiński, Bydgoszcz 2013.

² *Samorząd terytorialny w Polsce. Wybrane aspekty funkcjonowania*, red. Z. Bukowski, S. Kamosiński, Bydgoszcz 2014.

Długosza w Częstochowie, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Sulechowie, Wyższej Szkoły Zarządzania i Administracji w Opolu oraz Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu.

Monografia składa się z czterech rozdziałów. Pierwszy dotyczy wyborów samorządowych. Rozpoczyna go analiza statystyczna wyborów samorządowych z roku 2014 na tle elekcji wcześniejszych. Artykuł Ewy Wójcickiej przedstawia problematykę reklamacji na nieprawidłowości w rejestrze/spisie wyborców. Artur Modrzejewski omawia kwestię wykorzystania nazwy i herbu miasta dla celów kampanii wyborczej. Magdalena Gurdek prezentuje zagadnienie wyborów samorządowych w obliczu braku wystarczającej liczby kandydatów do objęcia mandatów. Adam Jakuszewicz zajął się problemem udziału cudzoziemców, nieposiadających obywatelstwa Unii Europejskiej, w wyborach samorządowych w kontekście prawno-międzynarodowym i prawno-konstytucyjnym na przykładzie Hiszpanii. Jacek Ronowicz prezentuje tematykę wygaśnięcia mandatu radnego jednostki samorządu terytorialnego oraz mandatu organu wykonawczego gminy w świetle przepisów kodeksu wyborczego. Zbigniew Bukowski przedstawia uwagi *de lege ferenda* w zakresie odpolitycznienia organizacji wyborów samorządowych. Adrianna Ogonowska i Jakub Kosiora dokonują analizy finansowania samorządowych kampanii wyborczych w Polsce. Elżbieta Szulc-Wałęcka prezentuje tematykę partycypacji wyborczej kobiet w wyborach do samorządu terytorialnego w latach 1998–2010, a Natalia Kopczyńska – kobiet w gminnych organach władzy na przykładzie regionu Kujaw i Pomorza w latach 1998–2010. Rozdział zamykają materiały dotyczące kwestii prawnych. Radosław Krajewski omawia wykroczenia wyborcze, Agnieszka Kilińska-Pękacz odpowiedzialność za korupcję w wyborach do samorządu terytorialnego na podstawie art. 250a k.k.

Rozdział drugi publikacji dotyczy partycypacji społecznej w samorządzie terytorialnym. Piotr Rączka prezentuje w nim uwagi *de lege lata* i wnioski *de lege ferenda* dotyczące partycypacji mieszkańców w organach jednostek samorządu terytorialnego. Beata Madej przedstawia problematykę konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy, powiatu i województwa. Marcin Sepełowski analizuje prezydencki projekt nowelizacji ustawy o referendum lokalnym.

W trzeciej części monografii zebrano artykuły odnoszące się do szeroko rozumianej gospodarki lokalnej. W tym zakresie Sławomir Kamosiński przedstawia gminy obwarunkowe w Polsce na przykładzie regionu Kujawsko-Pomorskiego. Katarzyna Szwed oraz Justyna Ciechanowska analizują wpływ Unii Europejskiej na samorząd lokalny w Estonii. Żaklina Skrenty omawia kwestię zaspokajania potrzeb wspólnot lokalnych w obszarach ochrony zdrowia, pomocy społecznej i ochrony rodziny. Sabina Sanetra-Półgrabi prezentuje zadania samorządu terytorialnego w zakresie rozwoju innowacyjności. Katarzyna Biskup oraz Miłosz

Chruściel przedstawiają lotnisko jako element realizacji polityki kształtowania rozwoju regionu przez władze samorządowe.

W ostatniej części publikacji skupiono się na wybranych zagadnieniach prawnych związanych z organizacją i funkcjonowaniem samorządu terytorialnego. Małgorzata Szalewska prezentuje w niej komisję rewizyjną w strukturze organów jednostek samorządu terytorialnego. Dorota Fleszer zajmuje się wybranymi prawnymi aspektami ograniczeń antykorupcyjnych w samorządzie gminnym. Marta Balcerek-Kosiarz analizuje samorząd jako zdecentralizowaną formę administracji publicznej w Polsce i w RFN. Kamil Burski wskazuje na podstawy prawne funkcjonowania klubów radnych w ramach organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego. Bartłomiej Chłudziński zajmuje się kwestią administratora bezpieczeństwa informacji w jednostkach samorządu terytorialnego.

Redaktorzy przekazanego do rąk Szanownego Czytelnika tomu wyrażają nadzieję, że przedstawione w nim wyniki badań i analiz przyczynią się do dalszej dyskusji naukowej nad stanem samorządu terytorialnego oraz skłonią do refleksji nad kierunkami pożądanymi w nim zmian.

Zbigniew Bukowski
Sławomir Kamosiński